КВІТЕНЬ
1974
Київ

Виходить з січня 1927 р.
№ 7 (929)
Ціна номера 12 коп.

ПЕРЕЦЬ

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Чого прокинувся?
— Примарилось, ніби я на прийомі у нашого керівника.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

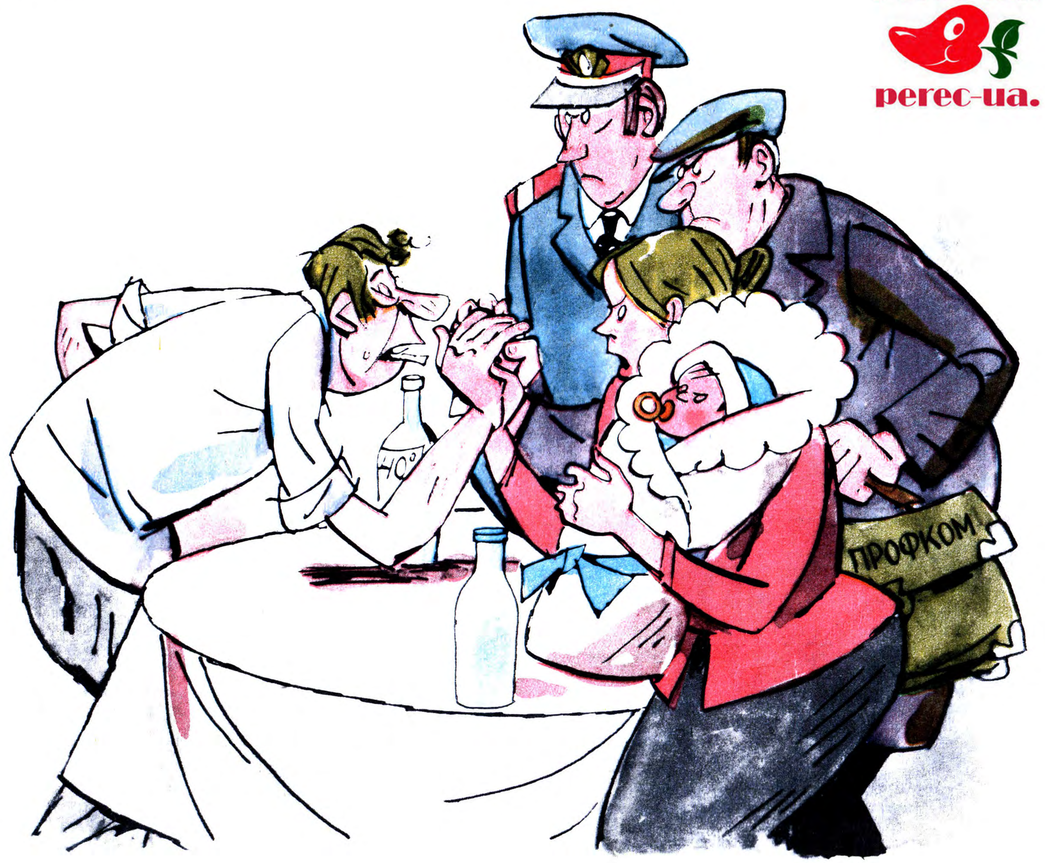

Хто — кого?

Телеграфне агентство Перця

БЕЗПІДСТАВНА ТРИВОГА

ХАРКІВСЬКА область. (Кор. ТАП). Від жителів села Студенок Ізюмського району надійшла заява, що безвісти пропав голова правління райспоживспілки т. Голенищев. Протягом кількох років вони писали, що в їхньому селі закрили ларьок, де можна було купити товари першої необхідності, і тепер навіть пенсіонери та інваліди змушені ходити в магазин за кілька кілометрів. Їхній лист за 103 підписами навіть районна газета надрукувала. Та відповіді вони не дочекалися, що й породило тривогу.

Перевірка показала, що з т. Голенищевим нічого не трапилося. Нікуди він не зникав, а відмовчувався тому, що був глибоко переконаний: на листи та скарги він реагувати не зобов'язаний.

ВЕЧІР СПОГАДІВ

Кореспондент ТАП повідомив з Красного Луча Ворошиловградської області. Тут, у клубі авторемонтного заводу, відбувся вечір спогадів. Його провела дирекція заводу спільно з керівниками Вільнянського райоб'єднання «Сільгосптехніки» Запорізької області.

Піввечора директор заводу згадував, де тепер вузли від автомашини ГАЗ-69 колгоспу «Україна» Роменського району на Сумщині, які прийняли на ремонт два роки тому. Другу половину вечора керуючий райоб'єднанням згадував, де коробка передач машини ГАЗ-51, яку два роки тому прийняли на ремонт від Молочанського молочно-консервного комбінату.

Так і не згадавши, керівники роз'їхались.

СТИХІЮ БУДЕ ПРИБОРКАНО

ЗАКАРПАТСЬКА область. (Кор. ТАП). Величезної шкоди щороку завдають громадському та особистим господарствам колгоспників річка Репинка та потік Сухий під час весняних паводків. Обласне управління меліорації і водного господарства узялося покласти край бешкетам стихії. Своїм листом від 16 листопада 1967 року воно повідомило мешканців села Репинного Міжгірського району, що розробляється проектно-кошторисна документація на зміцнення берегів.

Мешканці села впевнені, що вже десь у листопаді 2067 року меліоратори заб'ють перші кілочки на будівництві захисних споруд. Або хоч пришлють лист про те, що вони нарешті збираються це зробити.

Дали перцю!

У Чернівцях не кожен знає, хто така Софі Лорен. Зате майже всі дорослі громадяни міста добре знали Аллу Григорівну Ішмаєву, яка очолювала головний магазин «Спорттовари». Таким інтригуючим повідомленням починався фейлетон «Лімузини з-під поли» («Перець» № 24 за 1973 рік).

У ньому йшлося про те, як Ішмаєва, разом із завідуючим магазином № 1 Матюком, завідуючими відділами магазину Тарасевичем, Храмцовим та іншими створила групу злочинців і розгорнула спекуляцію легковими автомашинами. У цій спекуляції Ішмаєвій активно сприяли начальник обласної державтоінспекції Васильєв та перший заступник голови облвиконкому Цвентарний.

Перший заступник прокурора Чернівецької області т. Коцюрба повідомив редакцію, що вироком судової колегії обласного суду всі особи, які спекулювали автомашинами, засуджені. В тому числі Ішмаєва і Васильєв — на 9 років позбавлення волі.

Як повідомив редакцію секретар Чернівецького обкому партії т. Слінченко, за зловживання по службі Цвентарному Л. П. оголошено сувору догану з занесенням до облікової картки. Його також звільнено з посади першого заступника голови облвиконкому, як такого, що скомпрометував себе.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Якою нині проблемою зайнятий ваш інститут?
— Пошуками прибиральниці...

СЬОМЕ КОЛЕСО

Директор Вінницького виробничого автомобільного об'єднання Міністерства промислового будівництва УРСР Василь Федорович Дубровський ходив собі по кабінету та все думав. Нікого не приймав. Секретарка, якщо хтось із шоферів заглядав до приймальної, приклавши пальця до губ, шепотіла:

— Т-с-с! Не приймають! Василь Федорович думають...

А він усе думав та думав. Навіть на телефонні дзвінки не реагував.

Та й не тільки на роботі: прийде, бувало, додому, поїсть і знову думає...

Пробували близькі умовити:

— Годі, Васю, думати! А то, чого доброго, дірку в лобі продумаєш...

— Одчепіться! — відмахувався. І думав далі...

А думав він про те, скільки коліс має звичайна вантажна автомашина.

На легковій — це він добре знає, бо кожного дня його на ній возять — чотири колеса. А на вантажній?

Здається, хтось казав, що на вантажній — шість коліс: два спереду і чотири ззаду. Так то ж колись було шість. А тепер, мабуть-таки... сім! Бо ж не хтось там, а саме інженерно-технічні працівники керованого ним об'єднання внесли раціоналізаторську пропозицію про те, щоб на вантажній автомашині крутилося сім коліс. Тобто, щоб крутилося й оте сьоме — запасне колесо, що лежить на кузові, і мало свою норму пробігу. Звичайно, в уяві керівників підприємства. Як закрутиться — водій має премію. Не закрутиться — шофер нічого не одержує. Ця пропозиція директорові сподобалась і була підтримана як така, що дає неабиякий економічний ефект!

Автомашина — це вам не віз, де п'яте колесо ні до чого.

Якщо на автомашині крутяться шість коліс, то вони швидше зношуються, а коли присобачити до них сьоме, то тим колесам уже й зносу нема!

Раніше на шести колесах автооб'єднання несло тягар збитків по експлуатаційних витратах. А тепер, коли сьоме колесо за короткий час накрутило 2.529.290 кілометрів і принесло 18.534 карбованці економії, є з чого й премію платити. А коли є з чого, то й заплатили керівним та деяким інженерно-технічним працівникам — авторам пропозиції про сьоме колесо — 1060 карбованців тієї премії. Не забув, звичайно, директор і про себе.

Переконавшись, що сьоме колесо таки крутиться, Василь Федорович вирішив преміювати авторів рацпропозиції вже не тільки за саму рацпропозицію, а й «за сприяння впровадженню своїх пропозицій». Вирішив і преміював Левка Григоровича Сировського — начальника виробничого відділу об'єднання, Дмитра Івановича Ломачинського — старшого інженера технічного відділу та Івана Андрійовича Моїшева — інженера виробничого відділу...

Преміював і знову став думати-гадати. А думав він, кому ж із шоферів вантажних автомашин платити премію за економію, накручену сьомим колесом?

Думав, думав і так ні до чого додуматись сам не зміг. Спасибі, головний бухгалтер об'єднання Пилип Степанович Батюк та комірник Віталій Антонович Ящук допомогли.

За порадою цих спеціалістів було вирішено премію в сумі 1587 карбованців за економію, накручену сьомим колесом у 1973 році, виплачувати шоферам, які давним-давно у автооб'єднанні... не працюють. Наприклад, І. Л. Шевчуку, О. І. Івашку та багатьом іншим, які увільнились ще в 1971 році, у 1973 році нараховано солідні суми премій.

А ще премії нараховували на ім'я одних шоферів, а виплачували іншим. Приміром, нараховано П. Д. Полосуну, а виплачено В. В. Тинському, нараховано А. І. Бондаренкові, а виплачено Виганюку і т. д. і т. п.

І знову задумався директор. Тепер він думав, як віддячити головбухові та комірникові за вдале розв'язання питання про премії шоферам.

Але цього разу йому думати довго не довелось.

— «Дякую» нам ні до чого. Гроші краще всякого «спасибі»! — натякнув головбух.

Директор натяк зрозумів і тут же видав наказ установити постійні грошові надбавки головбухові та комірникові, як... «висококваліфікованим майстрам».

...А тепер, коли накручене розкрутилося, директор знову задумався. Він думає, як викрутитись з цієї неприємної історії з сьомим колесом, яке крутилося, але тільки на папері...

І. ГАЛИЦИН.

Навколо бавовни

Якщо в наш час хтось і має право з цілковитою підставою проголосити класичне гасло «Не хочу вчитися, хочу женитися!» — так це Олексій Федорович Мацебур. До свого п'ятдесятиріччя він встиг офіційно закінчити повних п'ять класів неповної середньої школи і так само офіційно (!) одружитися з п'ятнадцятьма жінками. По черзі, звичайно. Хоч були періоди, коли Олексій Федорович перебував у зареєстрованому шлюбі і з двома жінками водночас.

Щоб завершити цифрову характеристику насиченого життя Олексія Федоровича, варто ще додати, що до свого п'ятдесятиріччя він прийшов, маючи, крім п'яти класів і п'ятнадцяти жінок, ще й три судимості. Двічі його карали за спекуляцію, один раз — за хуліганство.

Тепер самі скажіть: якщо чоловік не обтяжений знанням таблиці Менделєєва та всіляких біномів Ньютона, якщо він уміє так енергійно причаровувати жінок, якщо уміє дешево купити й дорожче продати, а до того ще й здатний при нагоді врізати ближнього у вухо,— то хіба можна підшукати кращу фігуру на посаду постачальника?!

Тим-то я розумію керівників та кадровиків Тернопільського бавовняного комбінату, які, тільки-но уздрівши Мацебура, відразу збагнули, що така кадра на бруківці не валяється, а відтак негайно призначили його заступником начальника відділу постачання і навіть доручили тимчасово виконувати обов'язки начальника відділу.

Щоб найповніше відзначитись на новій посаді, Олексій Федорович вирішив насамперед перевірити, як він уміє самопостачатися. У цьому, вважав, є логіка: бо якщо людина не здатна гарно забезпечити себе, то хіба ж упорається з постачанням цілого комбінату! Отож із цього Мацебур і почав. Цим, власне, й кінчив.

Діяв так. Випущену бавовну перед відправкою слід пакувати в мішки. Отож прийшов він на тарний склад й питає:

— А як у вас, товаришочки, з мішками? Вистачає?

— Усе в порядку,— відповідають.— На найближчі два місяці ми ними забезпечені.

— Ага, значить, треба десь діставати?

— Та ні, кажемо ж, не треба нам мішків, поки що вистачає.

— Ясно! Коли, кажете, треба, то я вас мішками забезпечу.

І пішов забезпечувати. З'явився до директора Петриківського дитячого будинку-інтернату І. Грубого й запропонував:

— У вас є пошивочна майстерня. Але бракує замовлень. Так? Отож я вам дам роботу. Шитимете для комбінату мішки. Але для цього мені треба...

І далі пішло все так, як було треба Мацебуру. Керівники будинку-інтернату видають Олексію Федоровичу доручення на одержання в магазинах споживчої кооперації різних товарів і продуктів. Водночас переказують Великоглибочицькому споживчому товариству 3755 карбованців, а Березовецькому — 4002 карбованці. Відтак Мацебур домовляється з продавцями цих магазинів і, замість будь-яких товарів, одержує в них готівкою переказані гроші, виділивши продавцям у порядку матеріального стимулювання певну частину. А щоб відзвітуватися перед дитячим будинком, Мацебур бере в цих магазинах фіктивні рахунки-фактури на нібито одержані десять тисяч метрів тканини.

— Так; рахунки для звіту є, але ж нема самої тканини, — лякаються керівники будинку-інтернату.

— Тканина буде! Не турбуйтесь! — заспокоює їх Олексій Федорович.

І справді — невдовзі він потайки вивозить зі свого ж таки рідного комбінату зазначену кількість тканини і завозить її до будинку-інтернату. Тепер уже все є: рахунки — в бухгалтерії, тканина — в майстерні, а гроші — в кишені Мацебура. Та грошей начебто малувато. Тому Олексій Федорович проводить ще кілька подібних операцій, внаслідок яких тишком-нишком вивозить з комбінату понад тридцять два кілометри тканин і збагачує себе на двадцять п'ять тисяч карбованців.

З такими грішми вже можна було подумати й про чергове одруження. Але тут, як на гріх, у справу втрутилися слідчі органи. І сьогодні вже суди намагаються дати раду з Мацебуром. А тому ми можемо дозволити собі на певний час розлучитися з цією колоритною фігурою.

Тим більше, що нас у даній справі зацікавив дивний феномен: на Тернопільському бавовняному комбінаті зникли тридцять два кілометри тканин, і це залишилось непоміченим.

Після цього годі дивуватися, що там не виявили нестачі й тоді, коли робітники Стецевич та Бакай і таксист Худоба, вже без будь-яких фіктивних рахунків-фактур, просто, найбанальнішим способом викрали на комбінаті якихось там п'ять з половиною кілометрів тканин.

І ще менш дивним є те, що у комбінатівському обліку систематичні дрібні крадіжки ніяк не відображені. Де вже там за метрами слідкувати, коли кілометрів не помічають!

Але як же воно все-таки можливо, що тканину викрадають кілометрами, а нестачі як не було, так і нема? Чесно кажучи, мене, природженого матеріаліста, який здавна знає, що будь-яка матерія (в тому числі, звісно, й бавовна) сама по собі не з'являється й не щезає, вся ця історія трохи спантеличила.

Спеціалісти, спасибі їм, трохи вивели мене з цієї бентеги. Провівши ревізію, вони дійшли висновку, що тут за півтора року перевитрата прядива понад норму склала 68 тонн, з яких можна було б виробити понад один мільйон метрів тканин. Ось, виявляється, звідки береться величезна кількість необлікованої тканини. А коли вона не облікована, то скільки не кради, нестачі не буде.

Звісно, щоб таке масштабне виробництво зайвини не лізло в очі, треба добряче заплутати бухгалтерський облік. З цим, богу дякувати, на комбінаті успішно впорались. Для більшої певності заступник головного бухгалтера Д. Д. Малярський, наприклад, набагато раніше встановленого строку познищував різні звітні документи, зокрема ярлики випущених тканин.

Щодо Мацебура, то він, хочеться сподіватися, найближчим часом не матиме нагоди запрошувати друзів на чергове весілля. Можна також сподіватись, що копітку роботу, спрямовану на заплутування обліку, також буде відповідно відзначено.

Але злі язики (хоч вони, відомо, завжди трохи перебільшують) твердять, що якби всю вкрадену тканину розстелити на шосе, то її якраз би вистачило на весь шлях від комбінату до Міністерства легкої промисловості республіки. Про шлях цей подумалося тому, що якби його частіше та з чіткими завданнями долали спеціалісти та ревізори міністерства, то вони, цілком вірогідно, могли б завчасно з'ясувати, чому так багато прядива витрачають понад норму, навіщо створюють такі запаси необлікованої тканини і як воно врешті сталося, що молодий комбінат за півтора року зумів добитися прямих надпланових збитків майже на півтора мільйона карбованців.

Невже ж справді чекати, поки шосе Київ — Тернопіль удасться покрити розкраденою тканиною?! Звісно, якщо її вчасно відберуть у крадіїв і зміряють...

О. КРУКОВЕЦЬ.

м. Тернопіль.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

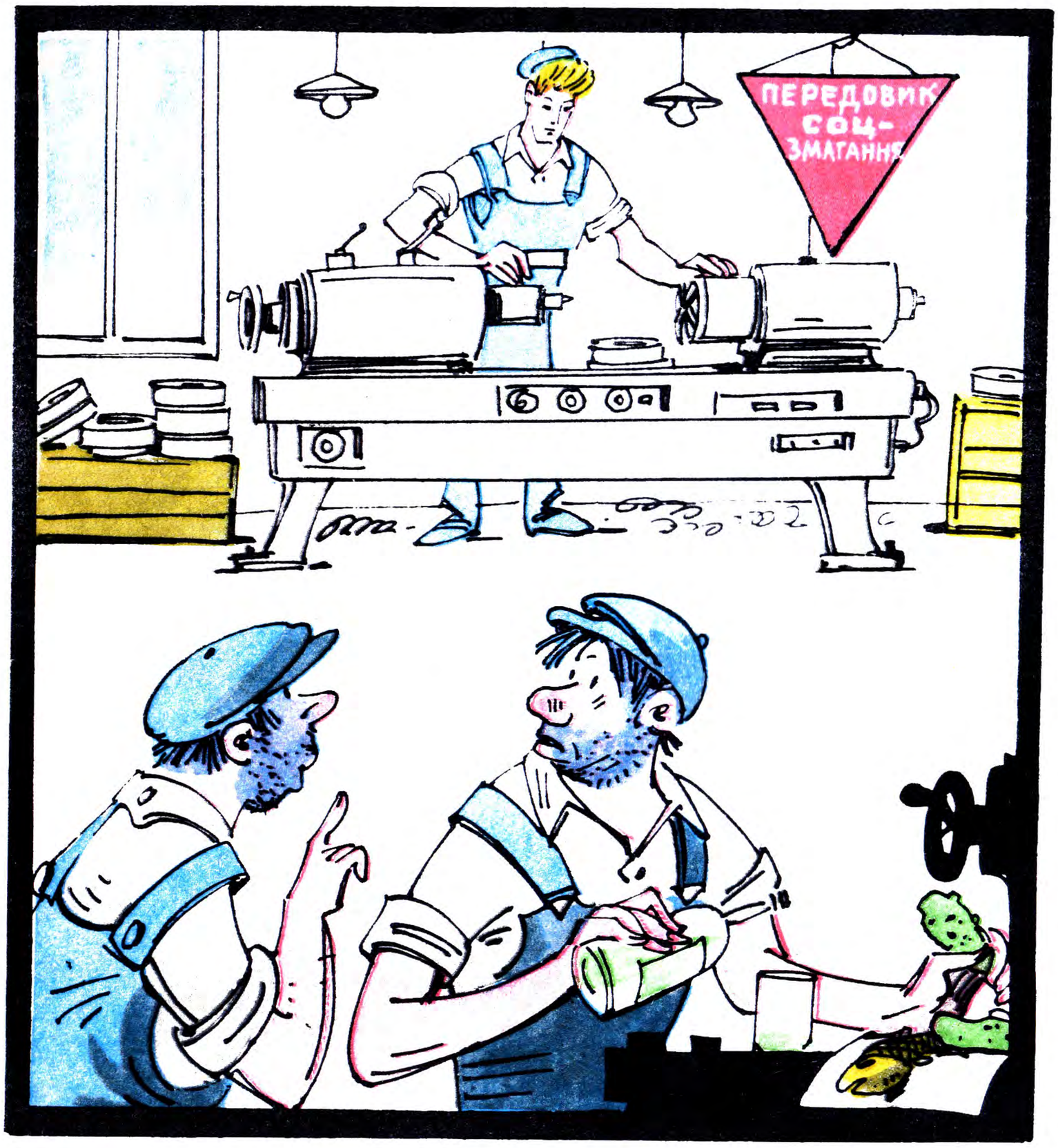

— Не п'є, не курить. Хай би він побув у нашій шкурі...

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

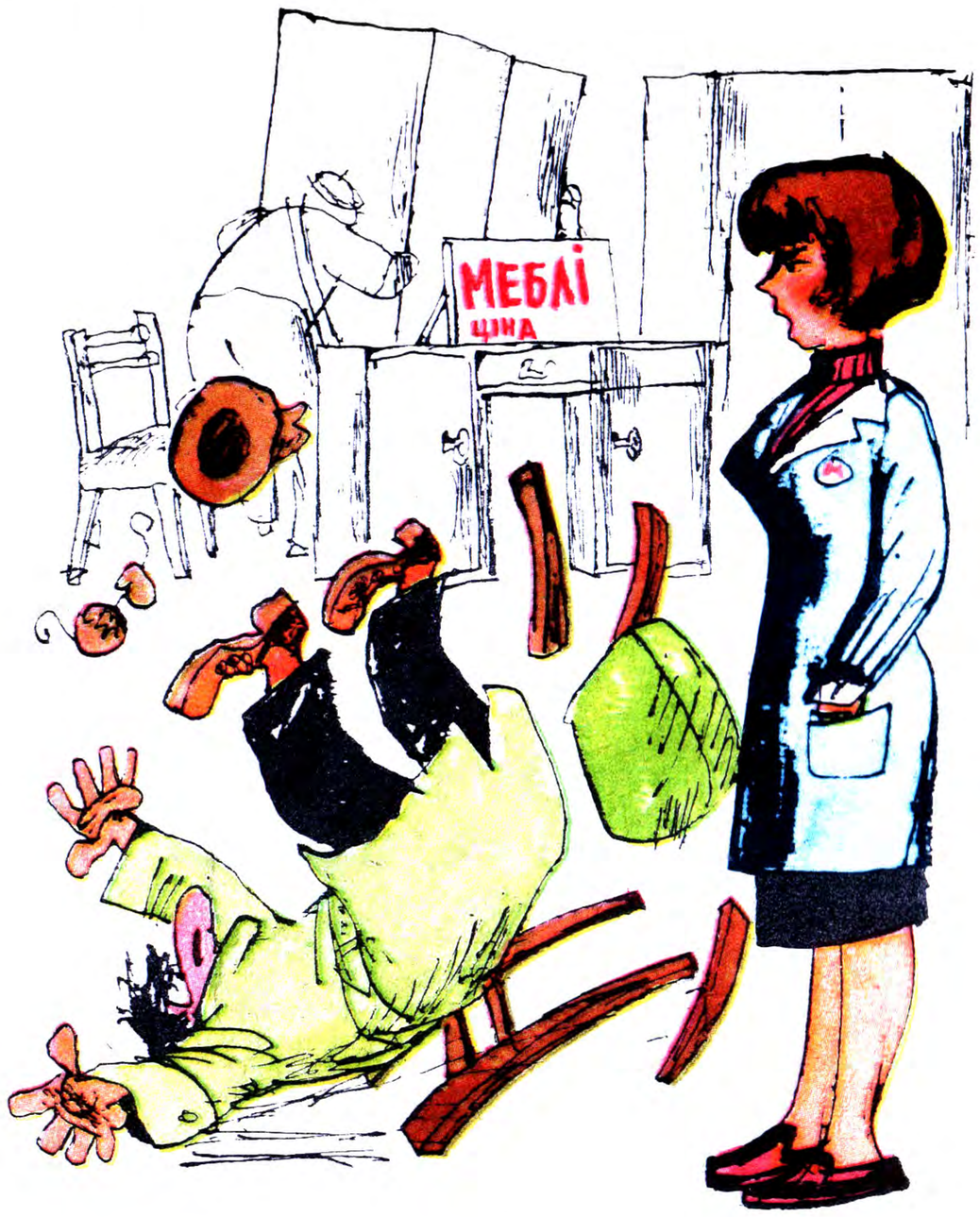

— Коли купите стілець, тоді й сідайте!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Із села Нагорне Ренійського району Одеської області надійшов лист Перцеві: «Дивні порядки завелися у нашій пекарні,— повідомляли у тому листі.— Є там люди, які не орють, не сіють, а руки біля хліба гріють. Одне слово, з-під самого носа керівників пекарні хлібець розкрадають».

Заступник голови правління Укоопспілки т. Вальченко повідомив редакцію, що за випадки крадіжки хліба з пекарні, слабку виховну роботу серед робітників директорові торговельно-роздрібних підприємств споживчого товариства т. Гордієвському, завідуючій пекарнею т. Іордановій, бухгалтерові т. Чабан оголошено сувору догану.

У пекарні наведено порядок.

НЕВЖЕ МІНІСТЕРСТВО ПРОТИ?

Попереджаємо одразу: ніхто не збирається підкопуватися під авторитет такої всіма шанованої установи, як республіканське Міністерство м'ясо-молочної промисловості. Більш того, ніхто навіть не мислить чинити опору, якщо комусь здасться, що в заголовку слово «проти» має якесь негативне забарвлення. Йдучи назустріч побажанням, ми готові замінити слово «проти» більш прогресивним і життєстверджуючим «за».

«Невже міністерство за?» — теж нічогенько звучить.

Якщо ж комусь здасться, що і «за» має якесь не таке забарвлення, то можна обійтися й зовсім без нього, тільки не без міністерства. Без Міністерства м'ясо-молочної промисловості не обійтись. А особливо сутужно без нього жителям міста Ходорова на Львівщині.

Взялися вони побудувати підземну міську каналізаційну систему. Воно, взагалі-то, давно пора. Особливо дошкуляє своїми відходами тутешній м'ясокомбінат. Коли він іще за часів цісаря був не комбінатом, а простою «беконярнею», стічні води запросто випивали кури та горобці. А нині це солідне підприємство, куди вже возять переробляти м'ясопродукцію і з сусідніх областей. Зрозуміла річ, навіть найбільш спраглі горобці допомогти не можуть. Потужності іншого птаства теж незначні. А відходи, як би його точніше висловитися, заважають людям нормально дихати. Отож керівники ходорівських підприємств вирішили зібрати необхідні кошти й гуртом навести в місті санітарію та гігієну.

І пішла шапка по колу. Тільки у директора м'ясокомбінату П. В. Бавзи й зупинилась.

— Наш главк і міністерство проти, — здивував він товариство.

— Тобто як «проти»? — не зрозуміло товариство. — Адже в основному через ваші стічні води ми й узялися...

— Ну, міністерство, якщо хочете, не проти, а за — за те, щоб кошти в каналізацію не вкладати, — роз'яснив тов. Бавза.

— Невже міністерство за це? — вразилось товариство. — Як же так?

— А ось так, — відповів директор. — Міністерство вважає, що наш комбінат не дуже й перспективний. Тому колись, у майбутньому, десь під Стрием будуватиметься ще більше підприємство. Ось там і каналізація буде.

— Та навіщо нам майбутня каналізація в Стрию, коли теперішня до зарізу тут потрібна? — резонно зауважило товариство. — Адже м'ясокомбінат реально забруднює місто сьогодні і забруднюватиме ще хтозна-скільки часу!

Ходорівчани ніяк не можуть збагнути: чому ж усе-таки міністерство проти, вірніше — за: за те, щоб усе було, як за цісаря?..

Г. ЛЕГЕНЬКИЙ.
В. ПАЛЬЦУН.

Львівська область.

Мал. Й. КОГАНА

— Ви ж добре замкніть, щоб злодії не залізли!

Мал. М. КАПУСТИ (м. Донецьк)

Ознаки весни.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

М. П. Горбачов працював у Червоноармійському районі Ровенської області на посаді начальника інформаційно-обчислювальної станції. Працював поганенько. Про людське око. Більше на службовій машині ґасав по всіх усюдах, де можна погостювати, наїстися і напитися та ще й чим-небудь поживитися.

Начальник інформаційно-обчислювальної станції гадав, що оцих його вибриків ніхто й не помітить. Але помилився. Точна інформація про його поведінку надійшла Перцеві.

Голова Червоноармійського районного комітету народного контролю т. Машук повідомив редакцію, що за зловживання службовим становищем і незадовільне керівництво станцією бюро райкому партії оголосило Горбачову догану із занесенням до облікової картки і звільнило з посади начальника районної інформаційно-обчислювальної станції.

ПІЮТЬ ПІВНІ...

Бачили ви, любий читачу, як з людини знімають стружку?

Еге! Виходить, нічого по-справжньому цікавого ви на своєму віку ще не бачили.

Неймовірно інтересне видовище!

А починається все, як правило, з дзвінка.

— Вам дзвонили, — доповідає керівникові підприємства його секретарка. — Викликають на таку-то годину. Явка — обов'язкова.

О такій-то годині шеф покидає насиджене крісло, а назавтра знову до нього повертається. Однак — який у нього вигляд!

Не в крісла, звичайно, а в шефа.

Якби хтось із кронциркулем у руці зробив поперечний замір, то, безумовно, переконався б, що в діаметрі шеф потоншав процентів отак на двадцять п'ять.

Втім, це ще тільки початок. Минає кілька днів, і знову — дзвінок: викликають.

— Знову будуть стружку знімати, — здогадливо перешіптуються підлеглі.

І, звичайно, їхні здогади підтверджуються. Наступного дня вони вже й без кронциркуля бачать, що від шефа зосталася мало не половина.

А далі — гірше.

Після десятого виклику од шефа залишається сама лише тінь. А після п'ятнадцятого — його зовсім не стає. Нема. І вже більше не буде. Весь пішов на стружку...

Дійшло до нас, що у подібній критичній ситуації опинився і Анатолій Миколайович Макаров.

— Де можна бачити вашого директора? — спитали ми у товаришів з Ровенського металозаводу.

— Нема директора. Весь вийшов...

— Вийшов, куди? В який цех?

Нас зміряли пронизливо їдким поглядом.

— Про які цехи ви говорите? Не до цехів йому!

— Ну, в такому разі, де ж він може бути о цій робочій порі?

— Де?.. — нам назвали добрий десяток міських та обласних організацій і запевнили, що в одній із них з Анатолія Миколайовича сьогодні знімають стружку.

— Стружку? За які ж провини?

— А що з ним вдієш, коли завод не виконує плану?

Не виконує? Це чомусь зразу ж насторожило. У нас були абсолютно точні дані про те, що з планом випуску продукції завод цілком і повністю впорався.

— Так то ж — виробничий план! А — по металобрухту?

Каємося, цього ми не знали. Однак прикру прогалину нам допоміг ліквідувати Віталій Федорович Біліба — начальник Ровенського обласного управління місцевої промисловості.

— З металобрухтом на заводі справи погані,— заявив він. І навіть поінформував, яких заходів ужито, щоб ці справи поліпшити.

По-перше, — повідомив він, — директора заслухали в одній досить-таки авторитетній організації;

по-друге, його слідом за цим викликали в другу, не менш авторитетну, і зажадали пояснень;

по-третє...

по-четверте...

по-дванадцяте...

Одне слово, люди не дрімали, за виконанням плану здачі брухту недремно слідкували. Оскільки ж це виконання чомусь ніяк уперед не посувалося, то завод як слід оштрафували (3113 карбованців), а з директора як слід стружку зняли.

— І допомогло?

Виявляється, не дуже. Бо й справді, скільки тієї стружки можна з одного директора зняти? Не так уже й багато. А заводові, щоб виконати план, треба було здати...

Втім, перед тим, як поінформувати широку громадськість про те, скільки брухту повинен був здати Ровенський металозавод, давайте заглянемо в облікову документацію і довідаємось, скільки ж йому було виділено сировини, з якої після переробки мав утворитися брухт.

Ось одна цифра: 850. Це стільки тонн металопрокату було виділено заводові на виконання річної програми.

А ось цифра друга: 680. Це стільки тонн продукції завод виготовив з металу, що йому було виділено.

Учень, сяк-так обізнаний з арифметичним правилом віднімання, сказав би: для здачі вторчормету могло залишитися тільки 170 тонн стружки та інших металовідходів. Аж ніяк не більше.

Але в Ровенському обласному управлінні місцевої промисловості сидять люди з освітою, дещо вищою, ніж в учня. Вони розсудили по-своєму. І план здачі металобрухту своєму підлеглому заводові визначили дещо інший: 648 тонн.

А де їх узяти, оті неіснуючі тонни?

Може, махнути рукою на основне виробництво і, мобілізувавши заводську громадськість, збирати діряві відра і каструлі серед населення?

Деякі заводські колективи, котрим було доведено такі ж фантастичні плани, вдалися були і до цього способу заготівлі брухту, однак невдовзі усвідомили, що за школярами їм не угнатися: у тих і досвіду в цій справі значно більше, та й на руку вони куди спритніші, ніж дорослі.

То де ж вихід із цього, здавалося б, безвихідного становища?

— А ви, — порадили облмісцевпромівці, — про це спитайте у працівників нашого міністерства.

Ми спитали. Ми, зокрема, поцікавилися: з яких міркувань вони своїм обласним управлінням — приміром, Ровенському — і цього року планують здавати в брухт більше половини того металу, що їм занаряджено на випуск готової продукції? З яких технічних розрахунків це роблять?

Виявляється, ніяких таких розрахунків не існує. Скільки спало на думку — стільки і написали.

Ну, само собою, можна було б і технічно розрахувати, але для цього треба, принаймні, хоч трохи подумати. А це, як відомо, справа не дуже безпечна для життя. Індик — пригадуєте? — якось взяв та й подумав. А що з того вийшло?!

Ні, так ризикувати планувальники з Міністерства місцевої промисловості не наважуються. Вони, очевидно, тверезо розсудили, що планувати можна й бездумно, по-півнячому: проспівав — а там хоч і не розвидняйся!

Г. БЕЗБОРОДЬКО,
спец. кор. Перця.

Ровенська область.

«Я СОБІ ЦІНУ ЗНАЮ»

ГУМОРЕСКА

— Алло! Масик? Це я, Гена. Так, з готелю. Привіт! Ну, поки що все йде за планом. Будка нічого — сімдесят п'ять метрів. Три кімнати. Три, чуєш? Чого не чотири? Кажуть, що тут не кожний академік має таку хату. Що? Та я казав, що академіків тепер хоч греблю гати, а форвардів у всьому світі можна на пальцях перелічити. Вони це розуміють, а от до інших не дійшло ще...

Що там хрипотить? Погано чую. А-а-а! Я собі ціну знаю. Знаю, масик. Машину теж дали. «Ладу». Ну, по-нашому «Жигулі». Що за назва? Пиво є таке, наш дід полюбляє його. Так, так. Нову «Волгу» обіцяють, коли заб'ю перший гол. А «Ладу» віддамо дідові. Запчастини теж.

Що ще? Ну, вчора водили мене на завод, показували робоче місце. Та ні, не бійся. Там трудиться бригада компраці, а я буду почесним членом. Що це таке? Ну, вони працюватимуть, а я гратиму. Тут такі хлопці — по п'ять норм за зміну! Гроші? Само собою. Щомісяця зарплата, прогресивка, преміальні і те де. Так, так, і тринадцята буде. Робота непогана. Я собі знаю ціну.

Як з Льолькою буде? Все домовлено — федерація виділить ветерана, він пригляне за нею. Досвід у нього є—зовсім недавно працював з дитячою командою. Заслужений майстер, і тренер заслужений. Так що не хвилюйся.

О, масик, мало не забув. Ти пам'ятаєш Володьку Чмиха? Разом грали в рудничній команді. Чорний такий, ми його пилососом називали... Ну, так його вкрали — із «загранки» повернувся, якісь невідомі з вищої ліги просто з трапа літака стягли в машину і зникли. І досі ніхто не знає, де він і за яку команду виступатиме. От кіно! Ні, масик, я з готелю не виходжу сам, та мене й не випускають.

Ну, гуд бай! Вітай наших стариганів. Скажи, що їм теж підшукують хороший район — хай сидять на чемоданах. Все буде о'кей. Я собі ціну знаю!

Анатолій ШЕВЧЕНКО.

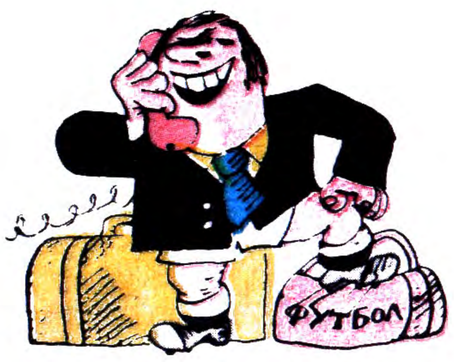

НЕЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

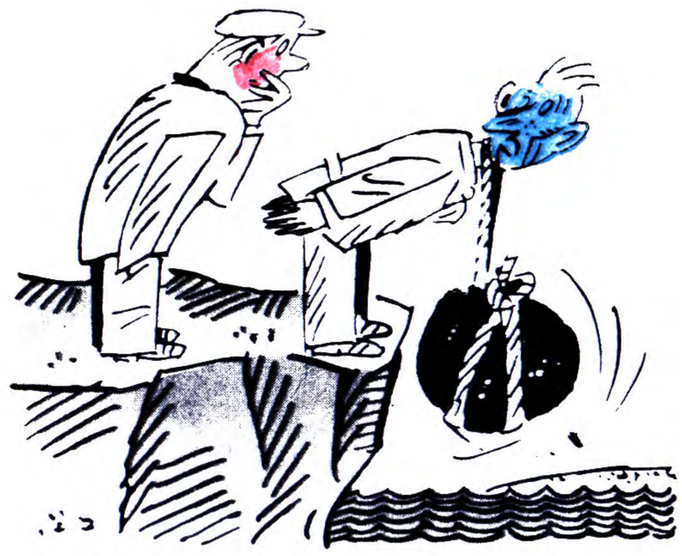

— Розумієш, набридло мені людям зло робити, а до доброго душа не лежить!

— Краще спалю, ніж давати до друку таку сіру книжку!

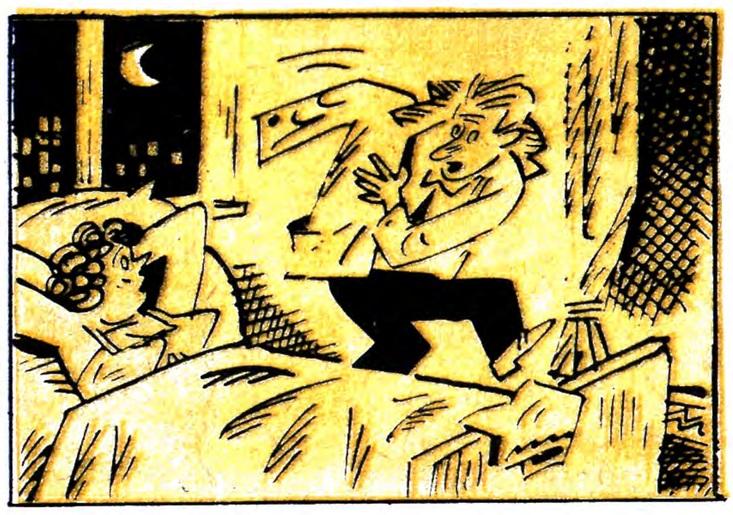

— Ні, ні, негайно поїду на завод, бо я ж забув світло вимкнути в цеху.

— Яке неподобство! Я виконав план лише на сімдесят дев'ять процентів, а ви мені ще й премію тичете!

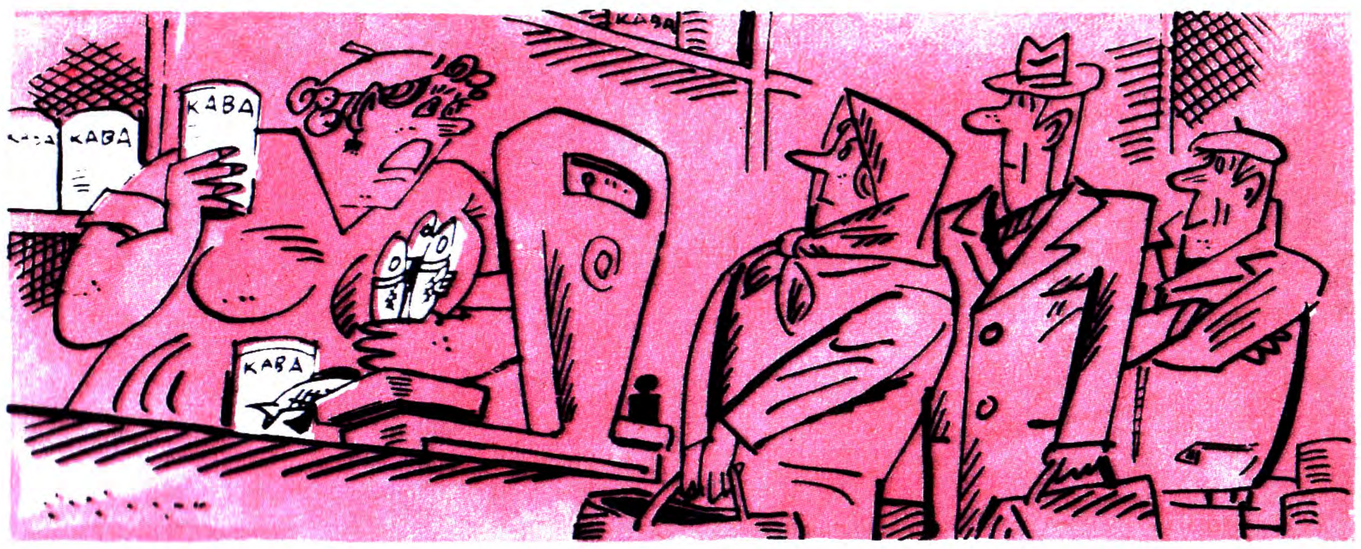

— Не візьмете розчинної кави — не дам хека!

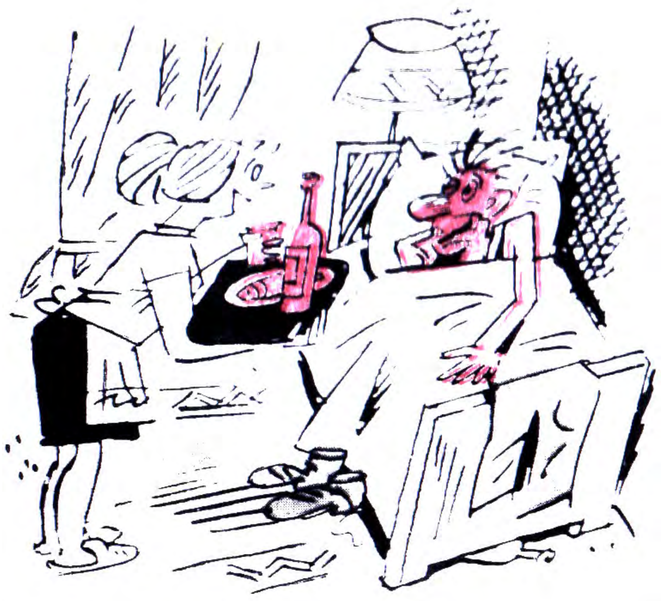

— Сідай, Васю, похмелися, бо голова після вчорашнього, мабуть, аж розколюється!

— Підіть, мамо, в кіно, а підлогу я сама натру!

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Усе в кіно та в кіно, хоч би раз у загс повів...

Святе діло — такса

Давати чайові — неетично. Брати — тим паче. Подачки принижують людську гідність. І того, хто дає, і того, хто бере.

Інша річ — такса. Кращого способу регулювання взаємин між працівниками сфери обслуговування та клієнтами — не придумати.

Сидить, скажімо, в індивідуальній будці швець-самітник. (Діло відбувається у Черкасах). Нудно йому, одинаку. Ні касира поблизу, ні ревізора, ні начальника комбінату «Взуття» т. Рожинського. Всяка всячина лізе шевцеві в голову: «А чи не перенести оцей, засиджений мухами, прейскурант з видного місця куди-небудь в закуток?.. А чи не заклеїти його, осоружного, яким-небудь барвистим плакатом?..»

Прейскурант, отже, переноситься, заклеюється або й знімається зовсім. І тут же починається імпровізація. На тарифні теми.

За роботу, яку ще вчора було оцінено в 20 копійок, вимагають 40. Копійки закругляють в карбованці. До карбованця додано «гак».

У формуванні такси серед черкаських шевців чи не найкращих показників домоглися Рахман та Ніссон Кім'ягорови з павільйону «Хвилинка» (вулиця Воровського).

Щоб не розмінюватися на копійки, щоб не змушувати клієнтів шукати гривеника за всяку, навіть дрібну послугу, тут виставлено круглий рахунок — 5 карбованців. І клієнт платить. Бо до такси він уже звик.

...Найдефіцитніша професія у Черкасах — це вантажники. Їх запрошують всюди, їм пропонують високі заробітки, але силачі лишаються вірними обласній транспортно-експедиційній конторі, яку очолює т. Трачук. Воно й зрозуміло: крім твердої ставки, контора гарантує вантажникам ще й право на цілоденні випивки. Зі свого боку вантажники Ющенко, Лавриненко та Нікітін не залишаються перед конторою в боргу: крім вантажів, вони звалюють на свої плечі ще й додаткові обов'язки — сами визначають клієнтам оплату за послуги. (Справді, не возити ж їм із собою державний прейскурант!).

Таксу вантажники творять колективно. Черкащанка Л., у якої виникла потреба перевезти піаніно з однієї квартири на іншу, з цього приводу розповідає: «Коли я зайшла у Черкаське агентство обласної транспортно-експедиційної контори (начальником там — т. Мищенко) і попросила прийняти замовлення, мене відіслали домовлятися з вантажниками.

— Середньориночні ціни хитаються, — сказав один вантажник.

— За доставку телевізора уже платять 30 карбованців, — додав інший.

— Піаніно — це вам не телевізор, — уточнив третій.

Словом, під кінець з'ясувалося: щоб перевезти піаніно, треба заплатити 50 крб. (Хоч за державним прейскурантом таку послугу оцінено в 7 крб. 80 коп.)».

Довгий, складний та звивистий шлях пройшло формування такси на Черкаському силікатному заводі, керованому т. Штельмахом.

Приміром, коли нинішній заступник директора по збуту — Микола Юхимович Дудник — ще працював на м'ясокомбінаті (також на керівній посаді), то частенько доводилось йому посилати шоферів на силікатний завод по цеглу. І завжди перед від'їздом шофери заявляли:

— Хочете, щоб ми привезли цеглу, то давайте чам ковбасу або шинку.

— Навіщо?

— Без ковбаси до цегли не підпускають.

Так було раніше. Тепер, коли Микола Юхимович перейшов на силікатний завод і став заступником директора по збуту, все змінилося. Любителям дармової ковбаси він дав по руках: давно на них «зуба» мав. Звівши особисті рахунки, Микола Юхимович твердо заявив, що тепер усе піде по-новому.

І точно. Тепер усе по-новому. Не подобається вам цілими днями стояти за ворітьми, хочете проїхати на територію заводу — пхніть карбованця у жменю сторожу. Хочете без тяганини виписати перепустку — покладіть під накладну «троянда».

Найскладніша «процедура» з навантаженням. Хоч оплата за цю роботу входить у вартість цегли, хоч на складі готової продукції височать два потужних крани — все одно біда.

А чому? Бо один із кранів на цілорічному ремонті, інший вантажить цеглу «лише для підприємств і організацій». Приватний покупець, помилувавшись могутньою технікою, мусить іти на уклін до компанії «студентів» (вони лише вчора виписалися з витверезника) і домовлятися про навантаження вручну.

— Знаєш таксу? — запитують «студенти».

— Ні.

— Дев'ять карбованців з укладкою, сім — навалом (Це за пачку, в якій 680 цеглин).

— Начебто дорогувато.

— Тоді вантаж сам.

Покупець у безвихідному становищі. Але світ не без добрих людей. Добрі люди є і на силікатному заводі. Вони знічев'я прогулюються тут же, поміж стосів цегли, і підказують недогадливому покупцеві:

— Бачиш чоловіка з червоною пов'язкою на рукаві?

— Бачу.

— Ото стропальник. Дай йому «п'ятьорку», він попросить крановщика — і все буде в порядку.

Чоловік з пов'язкою на рукаві уточнює:

— Давай десятку — і, замість марки 75, візьмеш цеглу 125.

Був серед стропальників В. Ольдер. Той, крім «п'ятьорки» для себе, вимагав ще «п'ятьорку» і для заводської адміністрації. Вигнали В. Ольдера. Щоб не компрометував адміністрації.

А інші працюють. І на долю не скаржаться. І на чай не просять. Навіщо принижувати людську гідність? Травмувати морально і себе і клієнта?! Адже існує такса.

Правда, ця такса самодіяльна. Її ніякими інстанціями не затверджено. Але ніякими поки що і не осуджено...

І. НАУМЕНКО.

м. Черкаси.

НЕ ЖДЕ ДОБРА

На бойні Клим зітхає сумно, важко,
Не жде він більше від людей добра.
Це ж треба! Приховав собі «шабашку»,
А хтось м'ясце зі схованки забрав.

Юрій КЛЕЦЬ.

с. Шпитьки
Київської області.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

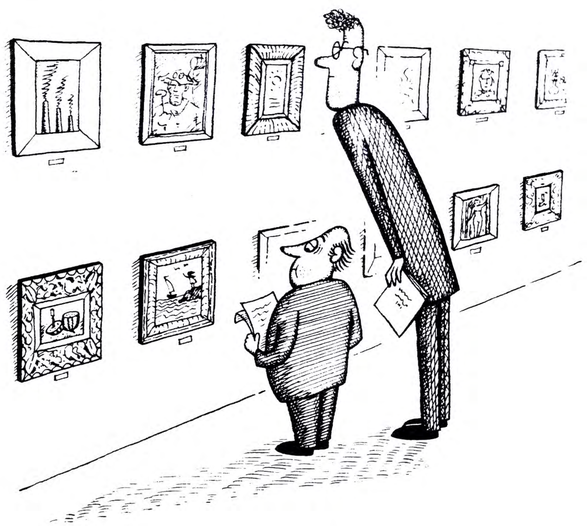

Без слів.

ТЕАТР ПЕРЦЯ

СПІВБЕСІДА

МІНІДРАМА

ПРОФЕСОР (протирає скельця окулярів). Ну-с, молодий чоловіче, розкажіть, будь ласка, е-е-е... ну, хоча б про е-е-е... Лобачевського. Чули про такого?

СТУДЕНТ (бадьоро). Аякже!.. Знаю, як облупленого! Ло... Ло... Лобановський Валерій — в минулому знаменитий футболіст, неперевершений майстер кутових ударів. Тепер тренер київського «Динамо».

ПРОФЕСОР. Стоп! Не з тієї опери, юначе. То — старий анекдот. Мене цікавить не цей... як його... Ло... Лобановський, а е-е-е... як його... е-е-е...

СТУДЕНТ. ...Логофет?

ПРОФЕСОР. Ні!

СТУДЕНТ. ...Ловчев?

ПРОФЕСОР. Ні-ні!

СТУДЕНТ. Може, Колотов?

ПРОФЕСОР. Ви мене... Прямо засипали цими прізвищами, зовсім збили з пантелику. Якщо не помиляюсь, я вас запитував про е-е-е... клятий склероз... е-е-е... про Ло.. Ломоносова. Ну-с!..

СТУДЕНТ. Ви хотіли сказати Долбоносов... Аякже, знаю... Є такий... Долбоносов разом із Штаповим свого часу...

ПРОФЕСОР (рвучко встає, з погрозою в голосі). Шановний! Що ви хочете цим сказати?

СТУДЕНТ. А те хочу сказати, що не Ломоносов, а Дол-бо-носов! Володька! Динамівець!! Вища ліга!!!

ПРОФЕСОР (хапається за серце). Води!.. (сповзає під стіл).

СТУДЕНТ (витягує професора з-під стола, дає йому води). Між іншим, професоре, тепер Долбоносов — капітан. Чуєте, ка-пі-тан!

ПРОФЕСОР (лупає очима). Ка... ка... каравул!!! (Непритомніє).

Микола СЛЬОЗКО.

ДОГОСПОДАРЮВАЛИСЯ

УСМІШКА

Що вже Горбулі жили — добра всякого повен дім, їсти та пити теж удосталь. І голубилися б собі, якби з жиру не показились: лайку їдять, лайкою й заїдають. І чим далі, то гірше, гірше... Він із чарчиною подружив, не вихмеляється, а вона язиком, як цуцик хвостом, теліпає, брехні, одну їжакуватішу другої, пускає між люди.

Добралися й до хати; поділили навпіл.

Тільки тут нова проблема виникла: кому сажу трусити?

Він: — Не чоловіче це діло в ній бабратись.

Вона: — Нема дурнів за інших працювати.

Чубарилися отак з року в рік, а сажа — візьми та й пихни!

Поки молодцюваті пожежники сурмили збір, їздили по воду — вогонь злизав хату.

Згорьовані, вкрай потомлені, хазяїни попадали та й заснули... вкупочці на згарищі.

Василь ВОЛОК.

с. Царичанка
Дніпропетровської області.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— Повинен же я чимось відрізнятися від наших жінок?!

«НІМІ» АПАРАТИ

Історія, яка розпочалася у славному місті Чернігові на початку 1973 року й невідомо, коли закінчиться

У квартирах телефони
Встановили. Кожен рад.
Тільки, що це — чом не дзвонить
Той новенький апарат?

Люди вдома не сиділи —
Хтось просив, хтось клопотав...
Й сам товариш Колотило *
Все владнати обіцяв.

Так і мовив без вагання:
— В скаргах ваших є резон.
Після свята Першотравня
Запрацює телефон.

Та пройшло велике свято,
Дні за днями швидко мчать...
Телефонні апарати,
Як раніш,— мовчать, мовчать...

Знов у ТТС ходили
Мешканці з питанням тим,
А товариш Колотило
Обіцяв на серпень їм...

Що ж, папір все може стерпіть:
Не людина він — зажде.
...Телефон мовчав у серпні,
В листопаді і т. д.

Потім інші були строки:
І листовно, й віч-на-віч
Десь після нового року
Обіцялось...

В ЧОМУ Ж РІЧ?

А ось у чому. До будинку № 203-а по вулиці Леніна, де встановили мешканцям «німі» апарати, не було вчасно підведено телефонного кабеля. Хто в цьому винен? Керівники ТТС кивають на будівельне управління № 423, а працівники управління — на них.

Оскільки будинок здано, то кредитування на всякі роботи припинилося. Тож кредити треба відкривати знову, а для цього:

а) міське управління капітального будівництва повинно дати вказівку домобудівному комбінатові;

б) начальник домобудівного комбінату М. П. Бугайов — дати наряд-замовлення будівельному управлінню № 423;

в) і вже начальник цього управління О. М. Губа дасть вказівку прокласти телефонний кабель.

АЛЕ Ж ВЛАСНИКИ «НІМИХ» АПАРАТІВ ЦЬОГО НЕ ЗНАЮТЬ!
ВОНИ

Витрачають час і сили —
Пишуть, ходять без кінця.
А товариш Колотило
Обіця їм, обіця...

Ів. НЕМИРОВИЧ.

* Колотило І. Г. — начальник Чернігівської ТТС (телеграфно-телефонної станції).

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ЩЕ Й НЕ ТАКІ БУВАЮТЬ...

— Я впіймав отакенного пічкура! — хвалиться Олесик і розводить руки врізнобіч.

— Хіба пічкурі бувають такі великі? — допитується Івасик.

— Не знаю, але я впіймав.

— А я вчора знайшов отакенного гриба! — хвалиться Івасик і піднімає руки над головою.

— Такі гриби не ростуть.

— Не знаю, але я знайшов.

— Не обманюй, Івасику!

— А ти про пічкура навіщо?..

— Хе! Так рибалкам можна. Он мій старший брат Льоня на цілу голову вищий од мене, і руки у нього довші, — то він ще й не таких пічкурів ловить!

Андрій М'ЯСТКІВСЬКИЙ.

З ІТАЛІЙСЬКИХ СМІШИНОК

КУСОЧОК ЧИ КУСЕНЬ?

— Мамо, цей маленький кусочок торта для мене?

— Ні, це твоєму братику.

— Ого, який великий кусень!

БЕЗ СОЛОДКОГО

— Сьогодні на обід ти залишишся без солодкого, бо ще зранку з'їв увесь мармелад, — каже батько синові.

— І ти теж лишишся, татку, — бо я з'їв і твою порцію.

Переклав А. ЧЕГОДАЄВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

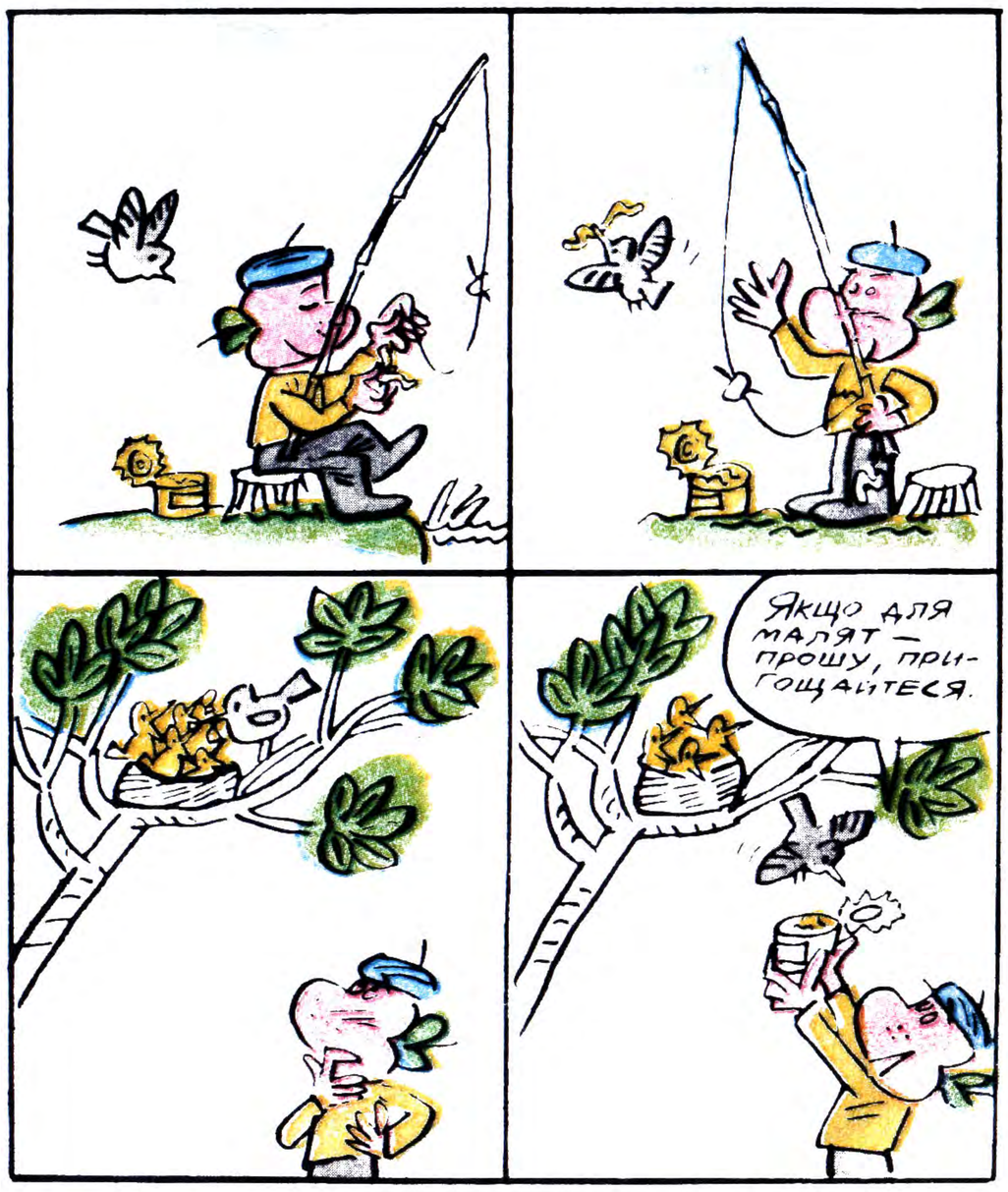

НА УРОЦІ МАЛЮВАННЯ

— Чого це ти три сонечка
Намалювала, Людо?
— Я так собі подумала:
Нехай тепліше буде!

Борис СЛЮСАР.

СКІЛЬКИ ГОРІХІВ?

Тато й син
Горіхи рвали,
Клали в кошик,
Рахували.
— Як там справи,
Говори!
Ти зірвав,
Здається, три?
— Ні, не три, —
Зітхає син, —
Тільки два
Та ще один.

ДМИТРО СОЛОДКИЙ.

ТІЛЬКИ ХАЙ НЕ ТІКА!

Біля хатки — садок
із вишень і сливок.

Спить у тому садку
мишеня в холодку.

Я зірву для мишеньки
дві сережки з
вишеньки.

Тільки хай не втіка
до нори із садка.

КОГО ЛОВИТЬ ЛЕЛЕКА

— Лелеко-
лелеченятко!
А де твій татко?
— Татко мій на роботі.
Ходить він по болоті,
ловить він для діток
неслухняних жабок.

Віктор БАРАНОВ.

Народні усмішки

ЧОРТ ЗНАЄ

Зустрівся бог із чортом. Привіталися, а чорт і питає:

— Скажи, боже, чому мене всі лають, а тебе всі хвалять, хоч я цього не заробив, а ти не заслужив?

Тим часом неподалік від них паслась череда. Одна корова впала в яму.

— Чорт її туди заніс, — лаялись пастухи.

— Я ж її не кидав туди, — пожалівся богові чорт, — чому ж вони мене лають?

— Слава богу! — сказали пастухи, витягши корову.

— Ти ж їм не допоміг,— сказав сердито чорт, — чому ж вони тебе хвалять?

— А чорт його знає, — відповів бог.

Надіслав А. КРИВОРОТЬКО
з с. Милового
Бериславського р-ну
Херсонської області.

РОЗТЛУМАЧИВ ПО-СВОЄМУ

Тримаючи на руках чотирирічного Юрка, мати розповідає сусідці:

— Коли я знайшла в капусті цього Юрочку, наша сім'я переїхала до Полтави.

— Так я нерідний вам, підкинутий?! — розплакався хлопчик.

Надіслав П. ЛЯШЕНКО
з Дворічанського району
Харківської області.

У М'ЯСНОМУ ЛАРКУ

Перша жінка: Кажуть, м'ясо шкідливе: воно прискорює старість.

Друга: Нічого, це я чоловікові.

Надіслав Ф. ВОВК
з м. Харцизька.

ЗНАЙШОВ ВИХІД

В одному селі жили дуже ледачі чоловік та жінка. Господиня спала на печі, господар — на лаві, біля дверей. Якось раненько вона гукає:

— Чоловіче, дощ надворі чи що?

Той схопив рукою коцюбу, що стояла в головах, вдарив нею об двері, відчинив їх і загукав:

— Сірко, Сірко!

Коли собака став на порозі, він і каже жінці:

— Видать, немає дощу, бо Сірко сухий.

Надіслав
В. САЛИКОВСЬКИЙ
з с. Горіхівки
Лутугинського району
Ворошиловградської
області.

В СУДІ

— Яким чином вас ударили по голові? — запитує суддя потерпілого.

— Та не чином, а ломакою, — відповів той.

Надіслав П. БІЗЮРА
з с. Бужанки
Іваничівського району
Волинської області.

ГРА НА ФОРТЕПІАНО

— Ви граєте на фортепіано?

— Так, граю. Тільки в нього поверхня полірована, і карти по ній дуже ковзають.

Надіслав В. ГОРБАЙ
з с. Волиці-Комарової
Сокальського району
Львівської області.

ПРИКЛАД СИНОВІ

До жінки в паніці Омелько підійшов:
«Ну, як тепер виховувати сина?
Він в скрині он «Щоденник» мій знайшов,
А в ньому двійок — добра половина!»

Микола КЛЬОЦ.

с. Самчики
Старокостянтинівського району
Хмельницької області.

ФУТБОЛЬНИЙ ПСИХОЗ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Заспокойся, Петю, я впевнена, що наші ще відіграються!..

Януш ОСЕНКА

ГОЛОВОЛОМКА

Тьмяне світло ліхтаря. Відлуння швидких кроків.

— Пане!

Кроки частішають.

— Пане!

— Слухаю.

— Пане! Задумай-но собі якусь цифру.

— Цифру? Нащо?

— Задумай. Потім помножиш її на сім.

— Та з якого дива? Вибачте, я поспішаю...

— Дивись, щоб потім не каявся... Задумай якусь цифру!

— Яку цифру?! Невже пан не розуміє, що я не маю часу? Поспішаю, домовився зі своєю нареченою.

— Твоя наречена мені до лампочки. Задумаєш якусь цифру чи ні?

— Ні. Прошу відпустити мене!

— Якщо пан задумає якусь цифру.

— Не задумаю!

— Задумай.

— Ні!

— Так!.. Задумаєш, нарешті, баране, чи ні?

— Баране?

— Баране! Думай швидко! І помнож її на сім.

— Як ви смієте!

— Смію. Не пашталакай, а думай.

— Думаю. Навіть можу сказати, що я про це думаю!

— Не про це, а про якусь цифру, баране!

— Баране?

— Добре, не баране... Бовдуре! Думай, бовдуре.

— Прошу мене не шарпати!

— То думай!

— Що за нечувана напасть! Не може людина спокійно вулицею пройти. Але такі штучки...

— Які штучки! Хіба я тобі щось зле роблю? Думай!

— Нечувано... Як пан сміє мені тикати. Я з вами не знайомий.

— Перепрошую, перенервувався... Якщо пан задумає якусь цифру і потім помножить її на сім, то не буду тикати...

— Помножити на сім... Навіщо?

— Потім пан поділить її на три.

— Чого це я маю на вулиці якісь математичні задачі вирішувати? Я поспішаю до своєї нареченої!

— Не задумаєш? Зважай, гірко пожалкуєш.

— Пожалкую... Ні, то щось небувале!

— Де? Спокійно...

— Прошу відпустити мене! Бо гукну на поміч.

— Можеш гукати. Ніхто тебе не почує. То вже думаєш?

— Не знаю, що й сказати... Але ж якби хоч знав, навіщо маю це робити. Чого це мушу задумувати цифру, множити її, ділити?..

— Бо потім той результат пан ще помножить на інше число, відніме його від ще іншого, а я скажу, яку цифру пан задумав спочатку.

— Так? Ну, гаразд, але нащо то панові?

— Треба. Я, зважу, пробую, пробую і так і сяк.

— Що пан пробує?

— Взятися за розум.

— Не розумію.

— Мав справу.

— Справу?

— Але оскільки неповнолітній, то дали мені змогу виправлятися. Одного піжона стукнув пляшкою по тім'ю. Тому й називають мене — «Головоломка».

— Головоломка?

— Еге ж. Товкмачу їм, що то я з нудьги. Нема розваг для молоді. От і тріснув його пляшкою. А куратор мені каже: «Головоломко, інтелігентна людина ніколи не нудьгує. Замість

того, щоб лупити когось по голові, забавився б із ним якою-небудь грою. Такою, наприклад, математичною головоломкою: треба задумати собі якусь цифру, потім вона множиться на... і так далі... Помізкував я і кажу собі: спробую. Ото зустріну когось і якщо не так, то сяк... Але пан не хоче зі мною пограти...

— Ні... Ну, я цього не казав... Пане...

— Головоломка...

— Я вже задумав цифру. Зараз помножу її на сім...

З польської переклав
Д. МОЛЯКЕВИЧ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

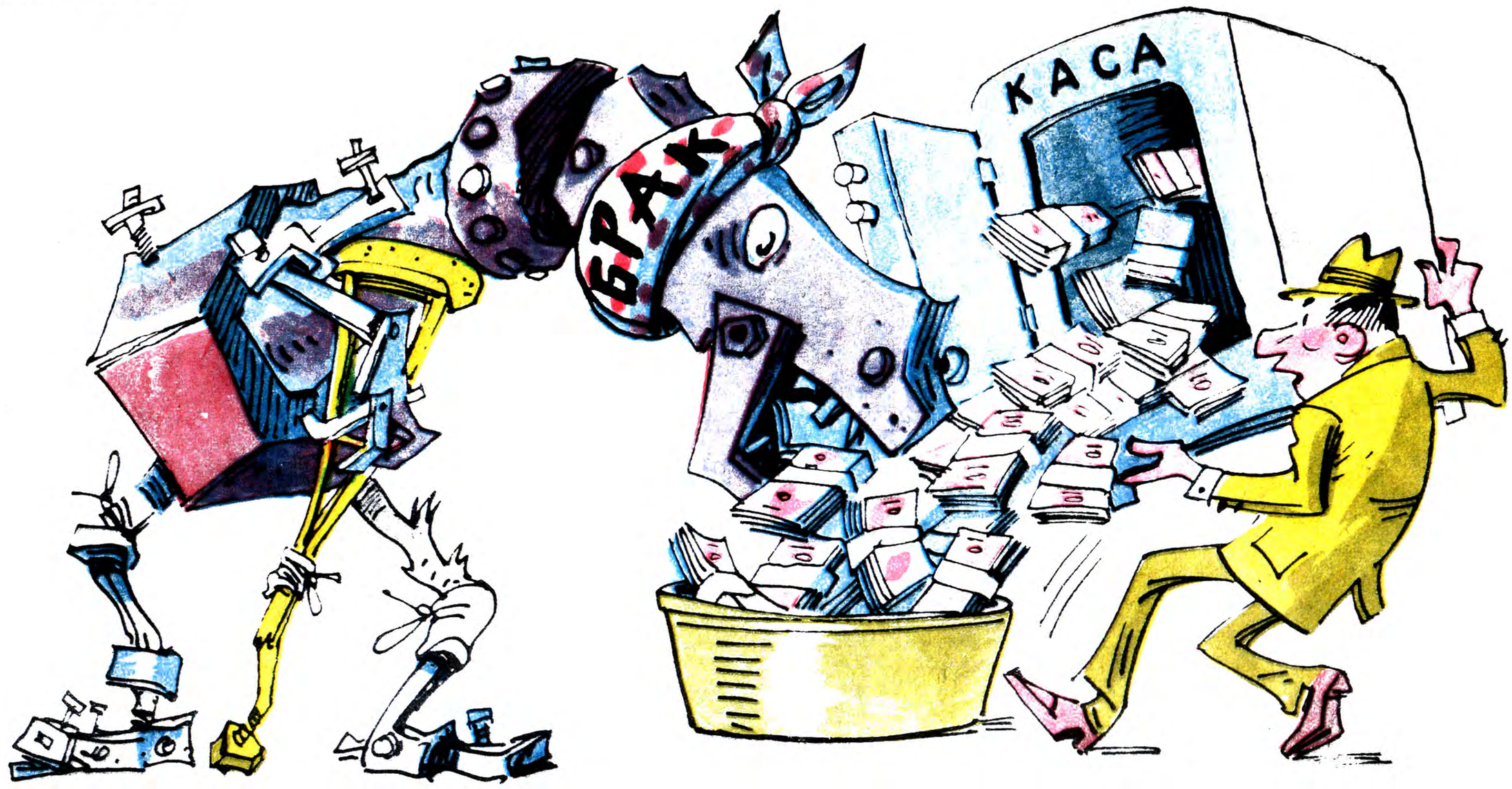

— Легше тебе поховати, ніж прогодувати...

Ні тпру, ні ну...

— Хочете помилуватися,— сказали мені в славному місті Севастополі,— не зовсім звичайним явищем?

— Яким?

— Як горить мокре.

— Гм, цікаво...

— Якщо цікаво, то їдьте на фабрику «Зоря». Там і побачите...

Я — на фабрику.

Глянув туди, глянув сюди — ні диму, ані вогню не запримітив.

— Де,— звертаюся до робітників,— у вас горить мокре?

— Отут,— показали мені на гору якихось тюків.

Дивлюся — й справді горять... Без вогню. Власне, — гниють, трухлявіють. Підійшов до однієї гори, ткнув пальцем в один із тюків, а з нього порох посипався. Відскочив я злякано, питаю:

— Що це таке?!

— Готова продукція. Вата. Вірніше, те, що колись було ватою. Для швейної і меблевої промисловості це добро випускаємо.

— Випускаєте — і гноїте?!

— А що вдієш, якщо складських приміщень катма...

Похитав я головою, а мої співрозмовники ведуть далі:

— Горить у нас, коли хочете знати, і не мокре.

— Що саме?

— План.

— Давно?

— От цього вже не можемо сказати. Ми тут, бачте, недавнішні.

— Усі?

— Без жодного винятку. Приблизно місяць працюємо. І вже звільняємось.

— Кепські умови?

— Краще подивитися, аніж почути. Заскочте,— запропонували мені, — у наш головний текстильний цех.

Я заскочив. І негайно ж вискочив на подвір'я, надривно кашляючи й чхаючи.

— Щось побачили?

— Анічогісінько. У цеху ж темно!

— Правильно. Від пилюки. У респіраторах працюємо.

Ходжу по фабриці з надією все ж розшукати хоч одного з кадровиків. Але не знаходжу: кого б не поспитав — «недавнішній». Тоді переступаю поріг кабінету головного інженера В. Ф. Михайленка. Він теж лише другий рік працює, однак ясність у питання вносить.

Продукція, виявляється, горить, відколи існує фабрика. А існує вона вже кілька літ. Забули на ній, виявляється, збудувати складські приміщення. А нині тим паче ні за що будувати — на рахунку в банку ані карбованця. Через відсутність коштів та матеріалів і темно від пилюки у найбільшому цеху... Ні за що обладнати вентиляцію!

А коштів немає тому, що струхлявіла продукція не знаходить збуту: відмахується від неї споживач руками й ногами. На 100 тисяч карбованців скупчилося її на подвір'ї фабрики.

З підприємства мало не наввипередки розбігаються люди. Щопівроку майже весь колектив міняється. Та ще й прогульництво на фабриці процвітає. Приміром, у 1973 році з цієї причини було втрачено близько трьох тисяч людино-днів.

— Отепер вам ясно, чого у нас план горить?— важко зітхнувши, підсумував головний інженер. — Ще на вісімдесят—дев'яносто процентів сяк-так вдається його витягувати. А більше — ні тпру, ні ну. Ні з ким тягти! Очевидячки, нас самих згори тягти треба...

Йду в керівні міські організації. Цікавлюся: чому фабрику «Зоря» не тягнуть?

— Що є сили,— відказують мені,— тягли. І кинули. Духу не вистачило. «Укрголовторсировина», якій це підприємство безпосередньо підпорядковане, ось кому під силу потягти!

Повернувшись до Києва, заходжу в «Укрголовторсировину».

— Чимдуж,— сказали там,— севастопольців тягнемо. Виділяємо їм устаткування і додаткові кошти. Разів кілька скорочували план. За рахунок інших підприємств, котрим його доточували. Підкинули якось дефіцитного листового заліза. Надсилали також своїх фахівців для практичної допомоги... А фабрика на місці тупцює. Її директор, товариш Бочкарьов, своїх обов'язків, бачте, не витягує. От до Бочкарьова був один директор — так той тягнув. Але невдовзі кинув і виїхав з міста: міськрада квартирою не забезпечила...

— І які ж ви зробили висновки?

— Доведеться розпрощатися і з цим директором...

Слабенько, подумав я, тягне главк свою фабрику. З усього видно — і його тягти треба...

М. ПАЛЬЧИК,
спец. кор. Перця.

Севастополь — Київ.

НОТАТКИ про їхні поряки

Вісті з того світу

●

Лише за один місяць внаслідок катастроф та аварій на шляхах Федеративної Республіки Німеччини загинуло 1323 чоловіка, близько 38 тисяч були поранені.

●

Все більш «модними» стають в Італії крадіжки мистецьких творів. У 1973 році їх кількість досягла рекордної цифри — 8.520!

●

Із 100 нових кінофільмів, що виходять на екрани Швеції нинішньої весни,— шведських... аж три. Всі інші стрічки — це заокеанські «вестерни» та «бойовики» з безперервною стріляниною та вбивствами...

●

Значна частина «економічної допомоги», що подають Камбоджі Сполучені Штати Америки, йде на зміцнення поліцейських органів пномпеньського режиму та на будівництво концтаборів.

●

Під тиском громадської думки австрійському міністрові будівництва і техніки І. Мозеру довелося визнати, що не менше 400 тисяч житлових приміщень в Австрії — в аварійному стані.

●

У п'ять разів важчим став для молодих людей у Голландії шлях до вищої освіти: уряд прийняв закон про п'ятикратне підвищення плати за навчання в інститутах.

●

Центральне розвідувальне управління США за останні три місяці послало до Англії сорок своїх спеціально підготовлених агентів, які мають стежити за «підривними елементами» — профспілковими активістами — й збирати інформацію про становище в англійських профспілках.

●

Як свідчить панамериканська організація охорони здоров'я, у Бразілії постійно недоїдають 40 мільйонів чоловік, із них — 12 мільйонів дітей дошкільного віку.

(За повідомленнями зарубіжної преси).

СУЧАСНА ЛІКАРНЯ

В штаті Мічіган гангстерські банди заповзялися зводити між собою рахунки. Місцем перестрілок стали навіть лікарні, в яких перебували на лікуванні деякі гангстери. Містеру Мелвіну, директорові головної лікарні штату, це дало можливість перетворити свій заклад на справжній арсенал. Кожний хворий, що поступає до лікарні, проходить рентгенівський контроль, щоб виявити у нього зброю. Містер Мелвін з гордістю показує свої сейфи, в яких зберігається приватна зброя пацієнтів до їхнього видужання. Там можна побачити кольти, ручні гранати, бомби зі сльозоточивим газом, автомати і кинджали.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

Санкції по-англійському.

КНЯЗЬ — ЧОРНИЙ. А СУДДІ?

Італійського князя Юніо Валеріо Боргезе називають «чорним князем», хоча шкіра в нього біла, а волосся чи там очі, як для італійця, навіть і не дуже чорні. Ідеться про інше — про справи, якими займався і займається цей князь. А вони справді чорні, навіть дуже.

За Муссоліні князь командував каральними загонами проти партизанів, а в післявоєнні часи став одним із організаторів і ватажків неофашистської партії «Італійський соціальний рух». Раз у-раз «чорний князь» виявлявся причетним до різних змов неофашистів, різних терористичних актів проти демократичних партій і організацій. А три роки тому, коли було викрито спробу фашистського державного перевороту, Боргезе накивав п'ятами з Італії.

«Чорний князь» відсиджувався в милій його фашистському серцю Іспанії, а тим часом слуги італійської Феміди не гаяли часу — наполегливо займалися справою Боргезе, працювали багато й ретельно. Але якщо ви гадаєте, що вони шукали доказів вини князя, щоб довести його злочини, то погано знаєте деяких італійських прокурорів і суддів. Саме тих, що займалися справою Боргезе рівно три роки — від грудня 1970-го до грудня 1973-го—й таки довели... повну безневинність так марно скривдженого князя!

Тепер фашистський втікач може безборонно повертатися додому, бо в Італії йому вже ніщо не загрожує — ні поліція, ані прокурори з суддями..

Вони готові прийняти його з розкритими обіймами, особливо судді з верховного апеляційного суду Італії, бо саме вони визначили, що «чорний князь» чистий перед законом, наче янгол.

Я. ВАЛАХ.

КОЛОЛІТЕРАТУРНЕ

НА СТОРОЖІ РИМИ

Вже сивина на скронях перша...
Мій реактивний дивний вік
Автограф димний в небі пише.
В. КОРЖ. «Високість».

Рима «перша — пише» не межа:
Римувати «руки — ноги» можна..
Це засвідчать вірші В. Коржа —
На дива поезія спроможна!

Олекса ЮЩЕНКО

БОРГИ

I

Я в долгу...
Перед вишнями Японии, перед всем,
про что не успел написать.
В. МАЯКОВСКИЙ.

Кипить на теплому снігу
Маленький вогник проліска.
Я перед ним в якімсь боргу,
Кудись я в нього прошуся.
А. М'ЯСТКІВСЬКИЙ.

Раз Маяковський мав борги,
То що вже нам?!. Ми — не боги...

II

Це поезія.
Але поезія:
В землю — корінь,
Віти — в небеса!
П. БІБА, 1966 р.

Він каже нам:
— Ще глибше в землю корінь,
А духом творчості —
у височінь!
Г. КРИВДА, 1969 р.

Проростає жито,
Виростають діти,
Корінчики — в землю,
В повітря — пальчики,
Руки в повітря,
До сонця — руки!
О. ЛУПІЙ, 1970 р.

Еге ж, поезія — премудра штука:
Позичить — легко, а знаходить — мука!
Я знову повторю: — Ми не боги.
Та — вчасно треба покривать... борги!

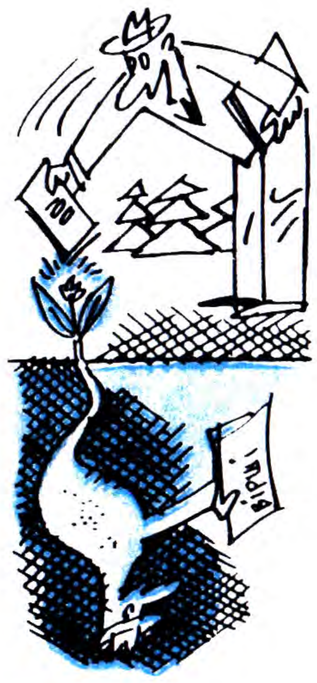

Мал. В. ПЕТРОВА

Вийшов на побачення.

Мал. В. МОХОВА

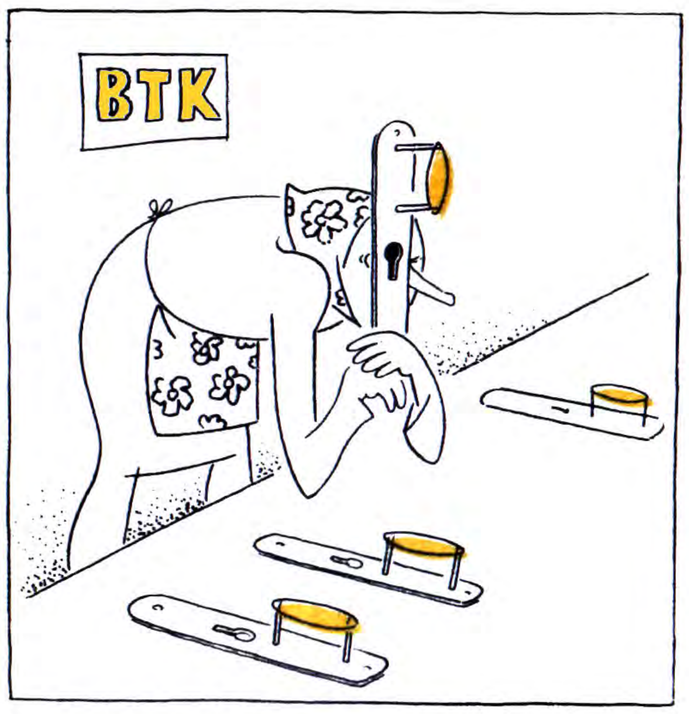

Без слів.

КАЛЕНДАР ЮВІЛЕЙНИХ ДАТ

Квітень 1974 року.

Три роки тому зусиллями працівників ремонтно-будівельного управління № 1 Полтавського облрембудтресту на розі вулиць Куйбишева та Пушкіна створено штучне озеро. У Полтаві триває конкурс на кращу назву озера, бо його творці вважають, що стара назва — «котлован під будівництво обласного театру ляльок» — звучить непоетично.

* * *

У 1968 році трест «Білоцерківпромжитлобуд» розпочав будівництво комбінату напівфабрикатів, шосту річницю якого готується належно відзначити громадськість Білої Церкви (Київська область). Торжество з участю почесних гостей — керівників тресту — відбудеться в недобудованих цехах комбінату.

У ПИСЬМОВІЙ ФОРМІ

У село до матері з Києва синочок
Написав за вісім років маленький листочок:
«Здрастуй, моя незабутня і люба матусю!
Я уже в аспірантурі третій рік учуся.
А до цього інженером працював чимало,
Тож, як бачиш, на листи часу бракувало,
Зібрав оце посилочку, різні там дрібниці:
Костюм тобі, дві хустини, теплі рукавиці.
Як одержиш ту посилку, — син благає маму, —
Повідом мене негайно, стукни телеграму...»
Рада б мати телеграму синочкові дати,
Тільки той забув старенькій... посилку послати.
Більше місяця матуся посилочку ждала —
Після цього телеграму синові послала:
«Не хвилюйся, рідний синку, все, як кажуть, в нормі:
Одержала я посилку... у письмовій формі».

Петро СИВОЛАП.

м. Кіровоград.

Друже Перче!

Допоможи роздобути посібник з етики. Такий, де б йшлося про поради, як молодому керівникові поводити себе з людьми. Бо в житті іноді буває, що в керівника власної культури й етики не вистачає.

Наприклад, ремонтували ми Броварський будинок культури. І мені довелося завітати до завідуючого районним відділом культури т. Турського — порадитися, як краще закінчити роботи. Та завідуючий, замість того, щоб вислухати мене чи вчитатися у зміст поданого листа й погодитися або ні, раптом схопився зі стільця, пошматував папір і почав брутально лаятися.

Мені, інвалідові Вітчизняної війни, людині на протезі й за віком старшій від керівника районного відділу культури, довелося під акомпанемент вигуків: «Геть звідси!» та ін. підіймати пошматований документ з підлоги.

Отож прошу тебе, друже Перче, якщо знайдеш посібник з етики, надішли його завідуючому Броварським районним відділом культури Василеві Івановичу Турському. Йому це не завадить — людина усе-таки на культурному фронті працює.

Е. КАЦОВ,
інженер Броварського ремонтно-будівельного управління № 4.
Київська область.

Як ти орієнтуєшся у відомчих лабіринтах? Якщо добре, то приїжджай до нас в Ульянівку Кіровоградської області та спробуй розібратися з будівництвом цеху збираного молока.

Будівництво його розпочали в 1970 році. Позаторік цех уже мав дати першу продукцію. Та географія підвела. Спочатку і замовник — Гайворонський маслозавод, і вища його інстанція — Кіровоградська маслосирбаза, і генеральний підрядчик — Кіровоградське будівельно-монтажне управління тресту «Дніпром'ясомолремонт» містилися в межах однієї області.

Отож вони легко знаходили спільну мову: завод забезпечував будову матеріалами, управління — робочою силою. Та позаторік цех підпорядкували Бершадському молококомбінатові, що на Вінниччині. Отут і почалося: є гроші для фінансування робіт — немає матеріалів, є матеріали — немає грошей. Поки щось там утрясали, обладнання для котельної морально застаріло — її вирішили перевести на рідке паливо. Довелося все переробляти.

Систему трубопроводів уже змонтовано, — труби на морозі вийшли з ладу. Уяви, Перче, з яким настроєм ми працюємо, якщо не знаємо, чи не доведеться завтра переробляти те, що зробили сьогодні.

Летять в трубу державні, а з ними і колгоспні гроші: не маючи в райцентрі цеху збираного молока, господарства змушені возити продукцію аж в Одеську область.

БУДІВЕЛЬНИКИ.

Кажуть: хто міняє, той щастя не має... Я, по щирості, не дуже вірю цьому. Мені, наприклад, через той обмін пощастило зав'язати цікаве знайомство з керівниками Запорізької взуттєвої фабрики.

А почалося все з того, що я за тридцять карбованців купила гарні лаковані туфлі, виготовлені на цьому підприємстві. Цілий тиждень ходила в них. А першого ж дня наступного тижня відправила назад на фабрику, бо вони — як би це м'якше сказати? — почали розвалюватися. Керівники фабрики чемненько подякували за увагу до їхньої продукції й вислали мені нову пару туфель. У них я порозкошувала вже не тиждень, а тільки три дні, і вони також розповзлися. Звичайно, їх теж довелося віднести на пошту...

Коротко кажучи, вже працівники фабрики тричі радували мене безвідмовним обміном своєї продукції. І тричі чемненько дякували за увагу до їхньої роботи. Ну, хіба це не щастя для покупця?!

Ні, Перче, дуже помиляються ті, які кажуть: хто міняє, той щастя не має...

Т. МЕТАН.

м. Вінниця.

МЕСНИК

Торочить лікар алкоголіку:
— Це від горілочки усе:
Високий тиск і в спині кольки,
І шлунок ниє, й нирка ссе.

Безсилі проти неї ліки,
Бо це — отрута престрашна:
Скількох уже людей навіки
Згубила, капосна, вона!

А той — крізь сльози: — Знали б тільки,
Як жаль мені людей отих!
Тому я й знищую горілку,
Щоб... щоб помститися за них!

Петро РЕБРО.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Молодь села Ставок Білогірського району на Хмельниччині поскаржилася Перцеві на те, що у їхньому клубі занедбана культурно-масова робота. Найчастіше клуб взагалі зачинений.

Начальник Хмельницького обласного управління культури тов. Возняк повідомив, що факти підтвердились. Завідуючу клубом Куць з роботи знято. Завідуючим призначено тов. Кукурудзу С. О., який має спеціальну освіту. Нині в клубі працюють гуртки художньої самодіяльності, читають лекції, демонструють фільми.

★ У листі до Перця працівники другого відділення радгоспу «Вирішальний» (Полтавська область) скаржилися на погану роботу завідуючої місцевим магазином Дудки А. Г.

Голова Лохвицького районного комітету народного контролю тов. Михайленко повідомив редакцію, що Дудка справді порушувала розпорядок роботи магазину, продавала спиртні напої на розлив, а часом і сама брала участь у випивках, грубо поводилася з покупцями.

За порушення правил радянської торгівлі Дудку з роботи знято.

★ На птахофермі колгоспу імені Леніна (село Вишнівчик Хмельницької області) немає порядку: корми і яйця розбазарюють, окремі працівники пиячать. Про це розповідалося у листі колгоспників до редакції.

Виконуючий обов'язки голови Чемеровецького районного комітету народного контролю тов. Недоборський повідомив, що факти, вказані у листі, підтвердились.

Рішенням правління колгоспу працівників птахоферми Гнатій О. К. і Олійник М. з роботи знято.

★ Жителі провулка Залізничного у місті Яворів (Львівська область) написали Перцеві про те, що їм доводиться дуже далеко ходити по воду.

Голова виконкому Яворівської райради тов. Крюков повідомив, що будівництво водопроводу завершено. Скоро він буде введений у дію.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

(З журналів «Пуркуа па» — Брюссель, «Рогач» — Братіслава, «Лудаш Матьї» — Будапешт, «Анабела» — Мілан, «Йеж» — Бєлград, «Штерн» — Гамбург, «Стършел» — Софія).

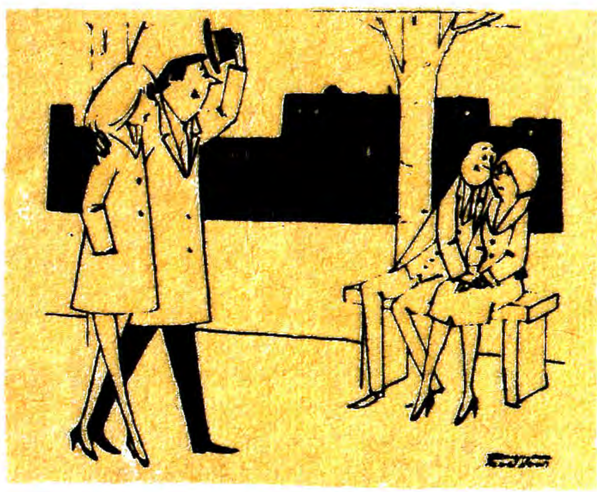

— З ким це ти вітаєшся!
— З дружиною.

— Це мій патент на те, як давати дітям ліки.

Без слів.

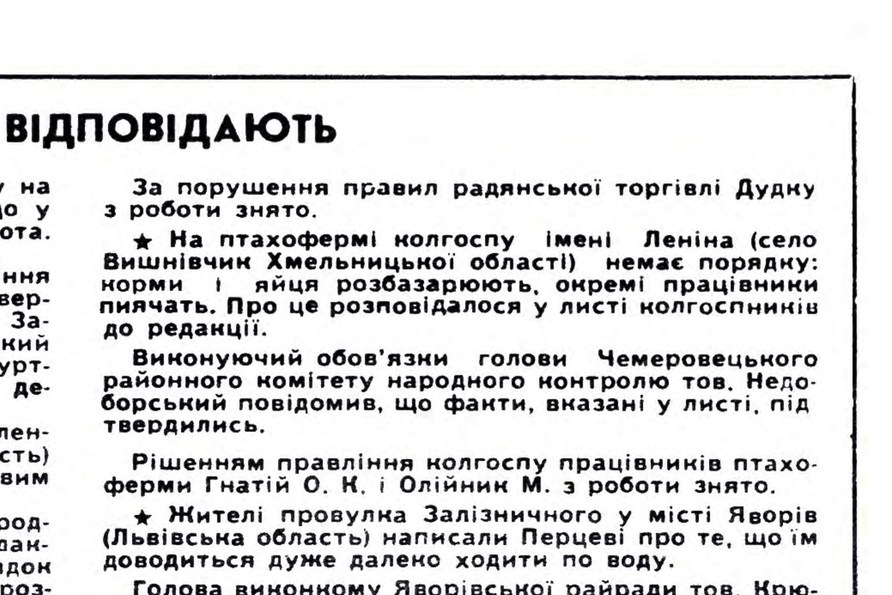

— Лікарю, якщо йому так погано, то вже, може, й компоту не варто залишати!

— Пробачте, але ви не оплатили рахунок за електроенергію.

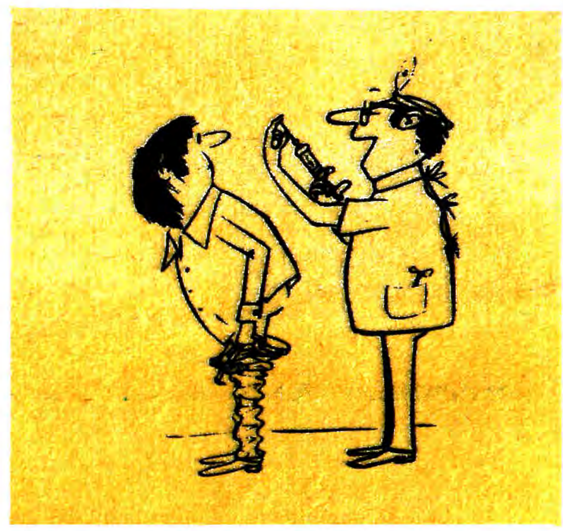

— Не бійтеся, голка зовсім тупа.

— Вітаємо, у вас двійня!
— А від кого ж друга дитина!

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12. 41-89-17. 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець

Журнал «Перец» № 7 (929). (на украинском языке). Виходить двічі на місяць. Ціна 24 коп. Здано до набору 1. III. 1974 р. Підписано до друку 15. III. 1974 р. БФ 10620. Папір 70×108 1/8. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4.54.

© Журнал «Перець», 1974 р.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 01132. Тираж 2.850.000 прим.

Відсканував і опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:

http://perec-ua. livejornal.com

Індекс 74393

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

ЗАХІДНА МОДА

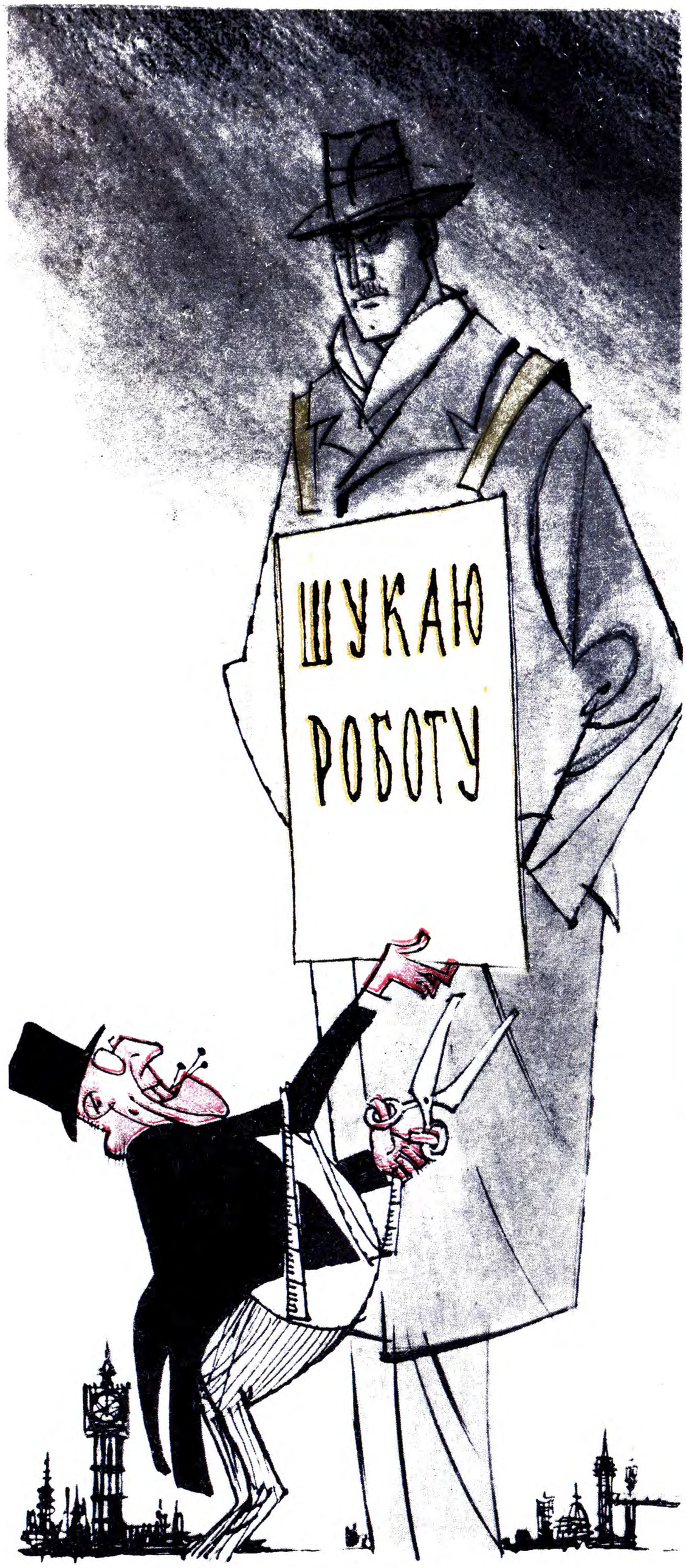

— Запевняю — зносу не буде!

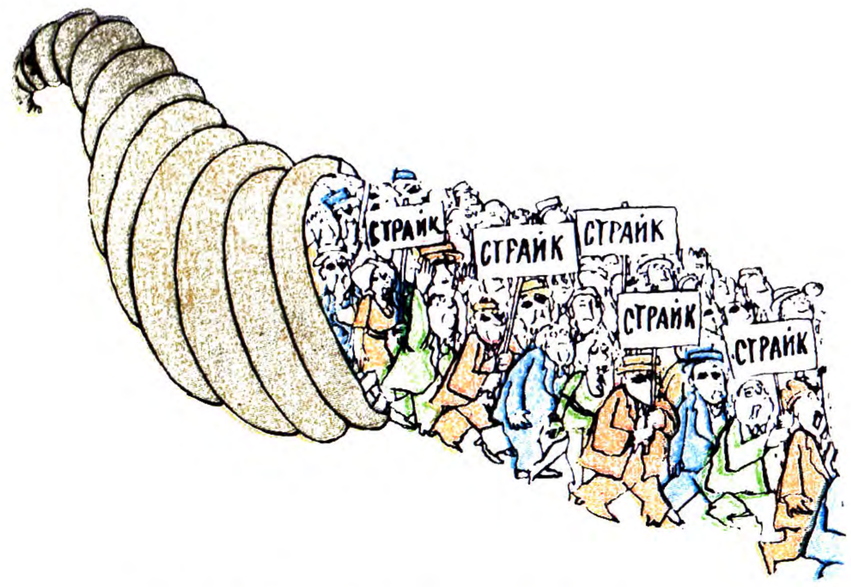

Ріг достатку Західної Європи.

Мал. ДАЛОША.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Чим пахне!

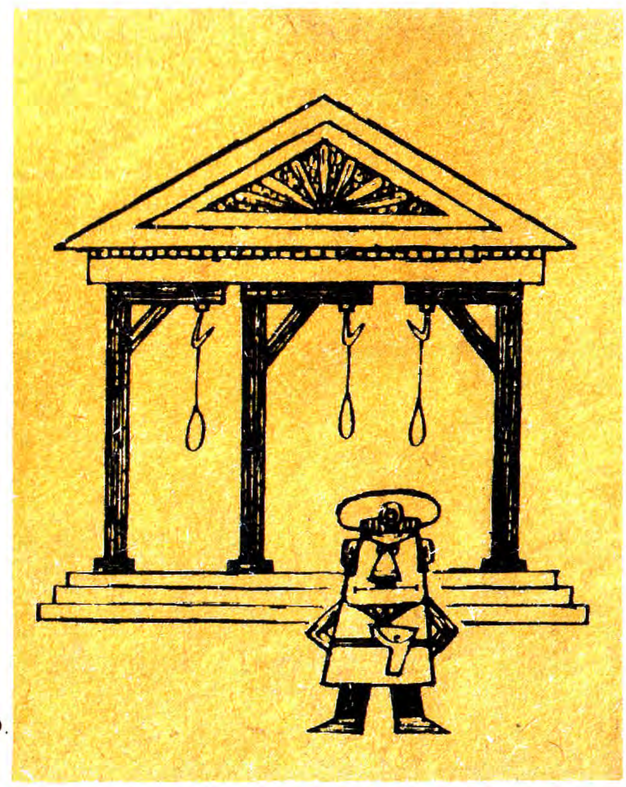

Грецькі колони сьогодні.

Мал. К. БАРАНЕЦЬКОГО.